ދިވެހިބަސް ދިވެހިކޮންކިޔުއްވުމުން...
ބަޔާން ޤަވާއިދު

އަބްދުލްޙަމީދު އަޙްމަދު ޙަމީދު އަބްދުއްރަޙްމާން ހ. މާފަނު

> މިއީ 1997 ވަނަ އަހަރު ސަރުކާރު ސްކޫލްތަކަށް ވަކިގެ 1 ވަނަ ދުވަހު ޝާއިޢުކުރެވުނު
> "ބަހާއި ތާރީހުގެ ނަބަރު" ގައި އަބްދުލްޙަމީދު އަޙްމަދު ޙަމީދު އަބްދުއްރަޙްމާނު ލިޔުއްވާފައިވާ
> މަޒުމޫނެކެވެ. އެއަހަރުގެ ޙަމްދުރިޔާރު ސަރުކާރުން ދެއްވި އާންމު ރިޔާސަތުގެ
> އިނާމުވައި، އަބްދުލްޙަމީދު އަޙްމަދަށް ވަނީ ދިވެހިބަހަށް ރިޔާސަތު ކުރުމުގެ ޚިދުމަތުން އާންމު
> ރިޔާސަތުގެ އިނާމުވެސް ޙިދުމަތްގައި ދީފައިވެއެވެ. ފަތްތަރުގައި މިމަޒުމޫނު އަޙްމަދު
> ޢަޒީޒުރަޝީދު އާންމުގެ ރިޔާސަތުގެ އަމީންކުރައްވާފައިވާ މިމަޒުމޫނުގެ ބާރުންގޮތްތަކަށް
> ފާހަގަކުރެވިފައިވެ.
>
> =އިދާރާ=

ދިވެހިބަސް ދިވެހިކޮން މުއްސަނދި ކުރުމަށް ސަރުކާރުން ވަރަށް ހާއްސަ އަހައްމިއްޔަތެއް ދެއްވާ ކަމެކެވެ. މިކަން ދޭހަވާ އެންމެ ބޮޑު ހެކިކަމަކީ، "ދިވެހިބަހާއި ތާރީހަށް ހިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަޖިލިސް" ގެ ރިޔާސަތު ވަނީ. މިނިސްޓަރުން ވަޒީރު ގިނަ ރިޔާސަތު ވަނީއެ މަޖިލިސް ހިންގަވާކަން ދިވެހިބަހަށް ޚިދުކުރާ ކޮށްގެ ދިވެހްސަކު ޝަރުކުރުވިރަކާއެކު ވެބޮޅު ކުރާނެއެވެ. އަދަބުޢުލް ނުކުރެއްވައެވެ. މުބާރާތްތަކެއް ބާއްވައެވެ. އެކިއެކި ކާސްތަކެއް ހިންގަވައެވެ. ސެމިނާރު ތަކާއި ބައްދަލުވުންތަކެއް އިންތިޒާމް ކުރައްވައެވެ. ބަސް

އެއްކުރައްވައި ރަދީފު އުފެއްދަވައެވެ. އާބަސްތަކެއް އުފެއްދަވައި ބަސްކޮށާރު މުއްސަނދި ކުރައްވައެވެ. އަދިވެސް... އެތައް އެތައް ޚަރާކާތްތަކެކެވެ..... ޝުކުރު ހުއްޓެވެ.!!

ނަމަވެސް....... އާދެ!.....

އެގޮތަށް ނަމަވެސް ހިތާމަ ހުއްޓެވެ! "މަޖިލިހުން" ކުރައްވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ސަބަބުން ހަމަގައި މުވެސް އަވަގަނޑު އެއްމިދު ކުރާ ކަހަލަ ދިރުމެއް އަދި ނުލިބެއެވެ. ހަބަރާއި މައުލޫމާތު ފޯރުކުރުގެ ދާއިރާ ތަކުންނާއި ސަރުކާރުގެ އެކި ފަންތީގެ ބަޔަކު ބޭނުންކުރާ "ބަސްތި

ގަމުން" ތަކުގެ ސަރަހައްދުން ނުވަތަ ބޭރުން
ކުރައްވާކުން ބަސް ތަކުގެ ސަރަހައްދުން
"މަޖިލިހުން" ކުރައްވާ މަސައްކަތްތަކުގެ
ތަކަންތައްތަކާ އަސާސު ފުރަމުންދާކަން
އަޑުގަނޑު ވާހަކަ ކުރަމެވެ. ދިވެހިބަހުން
ވާހަކަ ދެއްކުމުގައި (ދިވެހި ބަހަށް ފަރުދީ
ބަހެއްކަމުން މާނަ ކުރެވޭ ފަދަ ގޮތަކުން)
ބޭރުބަސްތައް ބޭނުން ކުރެވޭ އަދަދު
އަންނަނީ .... އާދެ!
އިތުރުވަމުންނެވެ. ވާހަކަ ދެއްކުމުގައި
ދިވެހި ބަހުގެ ތަފާތު 3 ދަރަޖަ
މަސްހުނިކޮށްގެން ދިރުވައި ހުންނަ
ދިޔުންތައް ފެނި، ދުރަށް ފަތުރާއުޅު
އިރު.... ހިތުވަޅުގެންދާހައި ވެއްޖެ.
ބަސްކޮށާރު މުއްސަނދި ކުރައްވަމުން
"މަޖިލިހުން" އުފައްދަވާ އާބަސްތަކާމެދު
ސަމާލުކަން ދެނީ ވަރަށް މަދު
ފަރާތަކުންނެވެ. ހަމަ އެއް ހަބަރެއްގައި
"ބަސްދި ގަމުން" ބޭނުންކޮށް އެ ހަބަރުގެ
އެހެން ޖުމްލައެއްގައި އެމާނަ ދޭހަވާ ބޭރު
ބަހެއް (އިންޖަރީޒު) ބޭނުން ކުރެއްވި
އެބަދިމާވެއެވެ.

މަދަރުސާ ތަކުގެއިވެސް އާއްމުކޮށް
ކަންތައް ހުންނަނީ މިހާރަ ގޮތަކަށެވެ.
"ތިމާވެށި" ގެ ބަދަލުގައި "އި/އެސް"
ބޭނުން ކުރުމާއި އަދަދު ފަންސާގެ ބަދަލުގައި
"ފި/އާރޖެސް" ހިތުމާއި "ކައްޗު" ގެ
ބަދަލުގައި "ކޮޕުޖަން" މިބަސް ބޭނުން
ކުރުމާއި "ގަންޑުފަރާސް" "ޖީ-ސްޕާރޖް"
ގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރުމާއި "ކަމަރާ" ގެ
ބަދަލުގައި "ބެޑްރޫމް" ބޭނުން ކުރެއްވުމާ
ވަރަށް އާއްމުކޮށް އިވޭ، ފެންނަ ކަންތައް
ތަކެކެވެ.

މިކަންކަން މިގޮތަށް ހިނގުމުގެ
ސަބަބަކީ ކަމަށް އަޑުގަނޑެން ގަބޫލު
ކުރެވުނީ ދިވެހި ބަހަކީ ފަދަ ބަހެއްކަމަށް
މިޖުމުގެ ގިނަ ބަހަކަށް ގަބޫލު ކުރެވިފައިވާ
ކުން ހިކުރުމުންނާއި ތިމާއަހި ބޭރުބަހެއް
ދަންނަ މިހެއްކަން އެހެން މިހުންނަން
ހަމަކުރުވާން ވަސީލަތަކަށް، އެހީގެ ބޭރުބަހެއް
ފިއްތާ ހިތައިލުން ކަމަށް ހިވާފައި އެއްނަ
ކުން ހިތުއްގެ ސަރަހައްދުން، ނުހި
ދިވެހިބަހަށް ކޮހި ކަމުގެ ސަރަހައްދުންނެވެ.

މިކަންކަން އިސްލާމް ކުރުމަން
ކުރެވޭނެކަމެއް. އެޖެހޭ ފިޔަވަޅެއް
ނެތީބާވެ........!؟ ނުނެކެވެ. ކުރެވޭނެ
ކަމެއްގެކަމެއް. އެބަހުއްޓެވެ. އެފިދާނެ
ފިޔަވަޅުތައް ބައިވަރެވެ. ބޭނުމީ އެންމެންގެ
އެއްބާރުލުމެވެ.

އިސްވެ ދެންނެވުނު ކަންކަން
އިސްލާހުކުރުން ހަމަމަގުން އެޅުވުމަށްޓަކައި
ކުރެވިދާނެ ކަމަން އަޑުގަނޑެން ފެންނަ
ގޮތުން ހިތާމައެއް ހުރަހަޅައިދިޔަ ދެއްވާނެވެ!
އެންމެ ފުރަތަމަ: ހަބަރު ފަތުރާ
ވަސީލަތްތަކުން (ނޫސް-ރޭޑިއޯ-ޓީވީ-
އިން) ފެންނަ/އިވޭ ކުން ބަސްތައް ފާހަގަ
ކުރުމުގެ އަހަރީ މުބާރާތެއް (ކޮންމެ ވެސް
ފަރާތަކުން) އިންތިޒާމް ކުރެއްވިދާނެއެވެ.
މިގޮތުން ފާހަގަ ކުރެވޭކުން ބަސްތައް
ދި ރާ ސާ ކުރު މަ ން ފަ ހު

އެހެބަރުއް / ފްރޭޒެއް / ޖުމްލައެއްގައިވާ ކުރެއް އިސްތިޢާރާ ކޮށްފުމަށް، ކަމާބެހޭ ފާހަގަކޮށް ހަރުދާނާކޮށް ދެވިދާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ކުރުމަށް އެކަށީގެ ފާހަގަކުރުން މަކުރާތަކާކަން ފާހަގަ ކުރެވިއްޖެ ނަމަ އެފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެފަދަ ފާހަގަތަކަށް ރަނގަޅު ގޮތް ދަސްކޮށްދިނުމުގެ ހުރިހާ ފްރޭޒާއި ކަމާބެހޭ ފާހަގަކުރުން ހިންގިދާނެއެވެ.

އަދި: މިސާލަކަށް ސަލާމާގެ އިބި ފުރަވާރުގެ ބޭބޭފުޅުން "ރަޙު" ނާ / ޗީ.ވީ" އިން ދެއްވާ ބަސްތިގެމުން ތަކެއްގައި ކުރަބަސް ބޭނުން ކުރައްވާނަމަ އެބޭބޭފުޅުންނަށް އެފަދަ ކުރަތަށް ހަދިމަފުޅުކޮށް އަރުވައި އިސްލާހު ކުރައްވަމުން ދެންނެވިދާނެއެވެ. އަދި "ރަޙު"ނާ ފޮނުއްވާ ފޮނުއްވުން ތަކާއި "ޗީވީ" އިންދައްކާވާ ދެއްކެވުން ތަކެއްގައި ހުނަރު ކުރަތަށް ބަދަލު ކޮށްކަށް އިސްތިޢާރާ ކުރަމުން ހާއްސަ މަވަޢްޒޫފުން ބެއްޓެވިދާނެއެވެ. އަދި އުސޫލަށް ފުރުސަތު ކުރައްވާ ޖިއުމަލުން މަކުރާރުކުރުން ކުރުފާނަކަ ކުރަފާނަޅު، އުސޫލަށް ފުރުސަތު ނަސޭހަތްދީ، އިންސާނުކުރުން ޖުމްލާތަ ކުރުމުގެ ނިޒާމެއް ފަސް ތާއި މާ ކުރެވިދާނެއެވެ. އަދި ދިވެހިބަހުގެ ގަވާއިދު ހިމަފުން އިޞްލާހު ކުރެވިފައި ހުށަހަ އިޞްލާހުން ފަދަ ޖުމްލަތަކެއް ތަރުޖަމާ ކުރުމުގެއި ޗީވީ އިން ދެއްކުމުގައި ނުދުސް ތަކުގައި ޝާއިޢު ކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމުގައި އެކަމާބެހޭ ތަސްލީމު ފާހަގަކުރުން

ހަމަޖެއްސިދާނެއެވެ.

އަދިވެސް އެހެން ހިޔާލެކެވެ. :

ދިވެހިރާއްޖޭއަށް އަޔަސް ބައިރަފު ކުރާވޭ (ދިވެހި ބަހުން އެކުދަދަކަން ލިޔާނާ ނަގެއްނެތި) ކޮންމެ އާދަދަލެއް ބައިރަފު ކުރުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ އެތެރު ކުމުގެ ކުރިން އެ މުދަލަކަށް ލިޔާނާ ދިވެހި ނަމެއް "މަޖިލީހުން" އެފަދަލައި ޢާއްމުކޮށް އިޢުލާން ކުރައްވާފުމުގެ ކުރިން އެއްވެސް އާބާދީއެއްގެ މުދަލެއް ރާއްޖެއަށް އެތެރެ ނުކުރާ ގޮތަށް ވެސް ހަމަޖެއްސިދާނެއެވެ. އަދި އެހެން އެފަދަ (ނުވަތަ އެފަދަ) ބަސްތަކެއް ޢަމަލު ވަންދެން ދިމާލަކު އެއްފަހަރު ނުސްތަކުގައި ޝާއިޢު ކުރެވިދާނެއެވެ.

އެއްވެސް ޝަރުތެއް ނެތެވެ.

ދިވެހި ބަހަކީ އެއްވެސް ހާލެއްގައި ފަސޭހަ ބަހެއްނޫނެވެ. އަދި ސިއްރެކެވެ؟ ދިވެހި ބަހަކީ ވަރަށް މުއްސަނދި ބަހެކެވެ. ދިވެހި ބަހަކީ ފަސޭހަ ބަހެއްކަމުން ވިދާޅުވާ ބޭފުޅުންގެ މުޅިމަސައްކަތަކީ ދަނޑަނަވަލެވެ. ފަސޭހަ ދިވެހި ބަހެއް ނޫނެވެ. ފަސޭހަ އަލިފުބާ ގޮތުގެ ތަމްރީނުތަކާ ހަމަ ކަންތަކެވެ. އެއީ އަލިފުބާގެ ގޮތްތަކެއް ފާއިދާ ބަހާކުރު ދެނެގަނެ މަސައްކަތް ނަހަމަކުރާ ސަވާބުން އެބަހުގެ ކުރުއްސަނދިކަމުގެ ތަހުގީގެ އަކުރުތަކެއް ނަހަދިވިގޮތްތެރިކެވެ. ވާހަ ދިވެހި ބަހުގެ ފަސޭހަ ޔަގީނުންނުޖެހި މާހަމައެވެ؟ ދިވެހި ބަހަކީ އަލިފުބާގެ ގޮތް ފަސޭހަ ކުރުމަކަން އިއްޔާރާފުވެ، އެބަހުގެ

މުއްސަނދިކަމުގެ ބޮޑުއިން ކޮންމެވެސް
މިންވަރެއް ބޭނިވުމުވީތީ ގަދައަވައި
މަސައްކަތް ކުރަމުދާތީއެވެ؟
މައާފު ކުރައްވުން އެދެމެވެ!
ދިވެހިބަސް އުފުންބޮވުން ގަނޑެއްގެ
ބޫޑިއަށް ކަމަން އަވުގަސްނެން އިބްރާސޯމް
ކުރާވީއީ ކުރާއަސަވުރުއްގެ ބޮޑުކަމުން
ދިވެހިބަސްތުރުކާ ކުރިބާ މީހެއްގެ

ހައިސިއްޔަތުން ހިޔަން ވެރިވި
އިޖްތިމާޢީ ސުލޫކު ތަކަކަށް ޢުމުރަ
ތަކެއްގެ ސިވަ ގޮތްމުސިއްމު. އަވުގަސްނެން
މިޖޫނު ގޭއް ކަމުގައި ވާނަމަ ދިވެހިބަސްގެ
އެދުނުގެ އަޑުގެން އަވުގަސްނެ އެދުން
އަވުގަސްނެން އުނގަނޑަވައި ދެއްވައި
އަވުގަސްނެ ކަމަމަގަން ކުރުދުއްމެވެ.

"އަސަރުކާ އަދި ފޮނިކަމުއްއިބަސްބަރުނަމަފުނިކަސް
އަސަރުގަދަ އަދި އެންމެ ފޮނިބަހަކީ މަދަން ދިވެހިބަހޭ"